

Comunicat al Govern de la Generalitat en relació als cinc exhorts emesos per la jutgessa Maria Servini, en vistes a la identificació genètica dels desapareguts 1936-1977 a Catalunya.

01.12.2016

Ja és sabut que la justícia espanyola es troba immersa en un negacionisme permanent dels crims del franquisme, negacionisme que rau en la privació a les famílies de les garanties que ens atorga el Dret Internacional. L'atzucac d'aquests darrers mesos amb la Fiscalia General de l'Estat [1], té repercussions directes en les nostres reclamacions. És per això que hem decidit fer pública aquesta declaració.

La Querella Argentina és una porta que obre a les famílies amb parents desapareguts entre 1936 i 1977 —presumptes víctimes de Desaparició Forçada—, el camí per adreçar-se a un tribunal de justícia i fer valer els seus drets a la Veritat, la Justícia i la Reparació.

Com a donants del Banc d'ADN de la Universitat de Barcelona/Fundació Bosch i Gimpera, vam decidir prendre aquest camí i reclamar el dret a identificar els cossos dels nostres parents (pares, oncles, avis, rebesavis). Per això, el 26 de març de 2015, varem consultar a l'advocada de la Querella, Sra. Ana Messuti, la possibilitat de sol·licitar a la jutgessa Servini li demanés a la Generalitat que procedís a comparar les més de 100 mostres d'ADN de persones vives, que es conserven al banc genètic, que vam iniciar el 2011, amb les mostres de DNA de desenes i desenes de cossos ja exhumats pel Govern de la Generalitat, el que, de fa més de 30 anys, té competències en arqueologia.

Deu mesos després, el 29 de gener d'enguany, enllestíem una denúncia que signàvem davant la seu del Banc d'ADN de la UB/FBG, a l'Hospital Clínic de Barcelona, fent-ne entrega al lletrat argentí Máximo Castex. Vint dies després, el 18 de febrer de 2016, la nostra denúncia era admesa a tràmit al «Juzgado Nacional en lo Criminal y Correccional Federal n.1» de Buenos Aires. Els 257 folis que la integraven demostren que, des de fa 5 anys, hi ha dades fefaents de vius i morts esperant ser comparades.

L'onze d'abril, la jutgessa Maria Servini emetia 5 exhorts que, pel conducte del Ministerio de Justicia espanyol, s'han enviat als jutjats de: La Fatarella, Gandesa, Tarragona, Mataró i Barcelona. Aquests exhorts no van contra cap persona. S'adrecen a 5 departaments de la Generalitat: Presidència, Exteriors, Justícia, Interior i Cultura. Tots ells tenen part de les competències estatals en resoldre els casos de Desaparició Forçada inclosos dins el període 1936-1977. (Fem referència a la Desaparició Forçada [2] perquè és la qualificació que, dins l'àmbit del dret penal internacional, correspon als delictes que originen la nostra causa).

Malgrat que aquests cinc exhorts [3] han arribat als jutjats catalans a mitjan juliol, cap d'aquests jutjats no ens ha donat informació oficial sobre la seva destinació. Aquesta manca de transparència en aquesta mena de diligències, no fan altra cosa que empitjorar la situació de desempara a les víctimes dels greus crims assenyalats. Com sigui, la minsa informació rebuda ens indica que alguns dels exhorts han estat retornats a la justícia argentina, això és, que la seva execució ha estat denegada, incomplint d'aquesta manera el Tractat Bilateral d'Extradició i Cooperació Judicial mútua, en matèria penal, concertat entre l'Argentina i Espanya el 1987.

En aquestes circumstàncies, de totes totes, l'únic que demana en aquests exhorts la jutgessa argentina és que s'engegui la feina que s'ha de fer, és a dir, que es faci ús de tots els recursos disponibles per a la identificació de les restes ja exhumades de possibles víctimes d'assassinats durant el període comprès entre 1936-1977, i que aquesta feina es faci bé, conforme als estàndards internacionals, és per això que ens omlpe d'esperança que el Govern de la Generalitat anunciés, el 7 de setembre passat, el «Programa d'Identificació Genètica» amb les conselleries d'Exteriors, Justícia i Salut.

En concordança, volem transmetre a la Generalitat la voluntat de tots els qui signem aquesta denúncia, de continuar treballant en aquesta tasca, en ferm, i a la que hi hem dedicat els nostres coneixements i esforços de fa anys. Hi hem sigut des del principi, apostant per una eina estratègica com és la genètica, i no redundaria en benefici de ningú —encara menys dels familiars afectats—, que aquests coneixements i esforços quedessin desaprofitats.

El Govern pot tenir la certesa que ens tindrà sempre al seu costat per vetllar que la feina pendent, que és molta, es faci amb el rigor merescut.

Sr. Máximo Castex
advocat

Sr. Marc Antoni Malagarriga i Picas
Representant general de la denúncia

Sr. Francesco Mengo
Representant de l'«Associació AltraItàlia»

Sr. Glòria Martí i Prunera
Representant de l'«Associació del Banc d'ADN de Familiars de Desapareguts durant la Guerra Civil Espanyola i Postguerra»

Sra. Ana Messuti
advocada

Sr. Felipe Moreno Martín
Representant del «Col·lectiu Republicà del Baix Llobregat»

Sr. Joan Ruana i Llop
Representant de «Lo Riu, associació per l'estudi del patrimoni arqueològic i històric de les Terres de l'Ebre»

[1] 30.09.2016 Escrit de la Fiscal General de l'Estat, Sra. Consuelo Madrigal Martínez-Pereda, a totes les fiscalies territorials de l'Estat Espanyol.

http://www.altraitaliabcn.org/wp-content/uploads/2016/11/FiscaliaGeneralDelEstado_nRefST412_2016-A_ConsueloMadrigalMartinezPereda.pdf

L'esperit d'aquest comunicat queda perfectament resumit en el segon paràgraf de la penúltima pàgina: «*El procedimiento penal seguido en Argentina es un proceso inviable y ajeno, por tanto, al interés de la Justicia.*»

[2] «Convención Internacional para la protección de todas las personas contra las desapariciones forzadas» (Naciones Unidas/Derechos Humanos/Oficina del Alto Comisionado) <http://www.ohchr.org/SP/ProfessionalInterest/Pages/ConventionCED.aspx>

[3] 11.04.2016 A la documentació dels cinc exhorts, idèntics, que la justícia argentina ens ha fet arribar com a part denunciant, mereix destacar-hi dos fragments: on es declara la responsabilitat de la Generalitat sobre les restes humanes ja exhumades però encara sense identificar: «... *hagan uso de todos los recursos disponibles para la identificación de los restos ya exhumados de posibles represaliados víctimas de asesinatos que tuvieron lugar en Catalunya en escenarios diversos de la Guerra Civil Española y posterior dictadura, durante el período comprendido entre los años 1936-1977, depositados en diferentes dependencias bajo custodia del gobierno catalán, a saber...*» i on es declara l'existència del Banc d'ADN de la UB, como reservori genètic dels familiars vius, autèntic leitmotiv de la demanda: «*Hágase conocer a la autoridad exhortada, conforme se denunciara en autos, de la existencia y disponibilidad de un Laboratorio de Genética Forense en la Facultad de Medicina de la Universitat de Barcelona, con una larga trayectoria en genética humana...*».